

SEENAA ARTISII HAACAALUU HUNDEESSAA

Artist Haacaaluu Hundeessaa Abbaa Isaa Obbo Hundeessaa Bonsaa Fi Hadhaa Isaa Addee Guddattuu Horaa Irraa Bara 1976 nannoo Oromiyaa Godinaa shawaa lixaa Magaalaa Ambootti dhalatee. Art Haacaaluun maatisaaf mucaa shanaffaa yoo ta'u obboloota dhiiraa ja'aa fi obboleeyyan durbaa afur qaba. Akkuma ijoollee Oromoo kamuu Haacaaluun maatisaaf loon tiksaa akka guddate dubbata.

Barnootasaa hanga kutaa kudha lamaatti achuma magaalaa Ambotti barate.

Haacaalun baayyinaan maatiisaa biratti kan guddate yoo ta'u akaakayyuusaa biras jiraateera .Akaakayyuusaa waan jaalatuufis, mana barumsa dhihoo jiru dhiisee kan naannoo mana akaakayyuusaa jirutti fagoo deemee barachaa ture.

Haacaaluun ijoolumaa isaa irra kaasee ummataa isaaf quqama qabachuu Isaa irraa kan ka'ee bara 1995 wayitaa baratta tureti ummataa isaaf falmuuf ad-durumman gaggeessaa fi moormaa ture. Ijoolluma irra kasee fedhiin inni muuziqaaf qabu Ol'aanaadha. Haa ta'uu malee abban Isaa obboo Hundeessan Ilmii Isaanii Doctor akka ta'uuf barbaadu turan.

Ijoolummaa irra kasse sirbaa Dawwitee mokonnin Fi Sayoo Dandaanaa siritti Wellisuu fi Akka sirba isaanii Jaalatu dubbata Haacaaluun. Sirbaa Dawwitee Mokonnin Kan

Fardaa gurrachaa

Igarraa Kachiisani

Osoo Wal Jaallanuu

Wal Nu walaalchisan

Jedhuu Afaan isaa Irra Akkaa hin bufnnee dubbataa.akkasumas sirboota artistii Ali birraafi kannen biroo sirba guddate.

Yeroo sannati Haacaaluun wellisuu malee Akkamitii Akka walaloo fi Yeedaloon Barahu Hin beeku ture. Wayitaa barataa turetti ummata isaaf dursaa kenuun qabsa'aa turee kanumarra kan ka'ee bara 1995 yeroo barataa sadarkaa lammafa turetti Umrii waggaa 17 tiin Qabamee Mana hidhatti Darbatamee.

Haacaaluun woggotaa shaanif karchalee ambootti yoo dabarsuu abbaa fi hirriya isaa qoftii dedebbi'ani gaafachaa turan. abban koo jedha hacaaluun, yoo mana hidha dhufuu jabaadhuu ilmaa koo mani hidhaa qorasummaa dhiratti nan jedha ture. aniis jabbina isaan naf laatan qabadhee jabadhee hojedhee.

Hacaaluun walaloo fi yeedaloo sirbaa mana hidhaa keessatti hojjechu eegale. Albamaa isaa jalqabaa kessaa sirbootan sagaal(9) mana hidhatti barressee. walumaa galaatti albaama koo jalqabaa mana sirressatti xumuure jechuu ni danda'ama jedha art Haacaaluun. Albamni isaa jalqaba “Sanyii Mootii” erga mana hidhaa irra bahee kan hojjette artiistii Haacaaluu Hundeessa, albeema jalqaba isattin dhaggeetti guddaa argachuu danda'eera. Albeema kana keessatti sirboota babbareeddoo kanneen akka Oromumma, Tokkummaa, Oolmaan kee, fi sirboota biroo erga ciccimaa qaban gumaachee .

Abbaan isaa, Obbo Hundeessaa karaa ilmi isaa filatee hin amaniin malee Sirba Haacaaluu ni jaalatu turan .Keessumaamoo sirba weellisaa hangafaa wasanuu diidoo, jabbilootakoo, yeroo dhagahani guddaa gammadani. akka wan Ilmi abbaa caaletti fudhatani. "Guddattuu, Ilmikee reefu sirbe!" jedhanii.

Haacaaluun Albeema isaa lammaffaa kan “waa'ee Keenya” jedhu bara 2013 tti hojjeete. Haacaaluun sirba kanan adduunyaa irratti beekamti akka argatu isaa dandeesisera. Albeemni isaa yeroo sanatti amazon irratti “ albeema Afrikaa irraa amazon irratti baay'ee gurgurame ykn (The best-selling African album on Amazon) “jedhame ture. albeemni kun sirboonni babbareeddoo kannen akka Maasaan gamaa, anaan anaan, bada makoo tiyyaa, wal dhabinaree fi kannen biroo of keessatti hammata.

Akkasumas sirboota Qeenxee “Maalan Jira” fi “Jirra” jedhuun qabsoo Uummata Oromoof gummaacheera. Keessummamoo sirbi isaa Maalan jira jedhu ummata birratti jaalalaa guddaa hoorateera. Haacaaluu artiistoota biroo irra kan adda isaa godhuu dandeetti inni waltajjii irratti qabu dha. Keessumaamoo seenaa inni galma barkumee keessatti godhee hin dagatamu. Bara gadadoo sana keessa haadha ijoollee isaa fi hiriyyota issa dhokse, ummata oromoo naannoo soomaliyaa irra buqqa’aniif sagalee ta’uu dandaheera.

Waxabajjii 29 bara 2020 halkan sa’atiitti sadii namoota hin beekamneen rasaasan rukkutame lubbuun isaa darbe.

Hojii muuziqaa isaa inni dhuma albeema isaa issa sadaffaa “Maal Maallisaa” kan jedhu yoo ta’uu ,Erga inni du’ee boodaa haadha warra isaa fi hiriyota isaatiin ummataa bira gahee. Albeemin kun sirboota inni hojjechuu eegalle ,qindeessitonni muuziqaa qindeessani gadhisani yoo ta’uu,sirboota kanen akka:Eessa jirta,foon foon irra ciite,Goota koo,galatooma fi kannen biroo of keessatti qabata.sirbi kun platform wwan muuziqaa kannen akka itunes fa irratti baay’ee kan dawwatamee yoo ta’uu biyyoota akka UK,USA,Australia fi kannen biroo keessatti warren baay’ee dawwatamun sadarka argatan keessa galuu danda’ee jira.

Egaa Hacaaluun goota seenaan hin dagannee fii gootummaa issan bara baraan farfamudha.
Horaa bulaa deebana